

*PROGRAM PROFILAKTYCZNY
do użytku wewnętrznego
Przedszkola w Nowej Wsi Lęborskiej
“Bezpieczny świat przedszkolaka”*

*Autorki programu:
mgr Katarzyna Szulta
mgr Irena Michnik*

SPIS TREŚCI

Wstęp

- 1. Charakterystyka programu.*
- 2. Cele ogólne i szczegółowe programu.*
- 3. Formy i metody pracy.*
- 4. Podstawowe zagadnienia i cele operacyjne programu.*
- 5. Procedury osiągania celów.*
- 6. Zadania do wykonania dla nauczycieli.*
- 7. Formy prezentowania osiągnięć.*
- 8. Ewaluacja.*

Wstęp

Świat pełen jest zwykłych i niezwykłych zdarzeń, w których codziennie uczestniczą dzieci. Lubią spacerować, wycieczki, kino, zabawy na śniegu czy w wodzie. Aby mogły cieszyć się tym, co daje im najbliższe otoczenie, powinny pamiętać o tym, że każda zabawa, nawet ta w domu, wymaga wiedzy na temat bezpieczeństwa. Nie chodzi o to, by nie biegać po podwórku, czy nie kąpać się w jeziorze, nie wycinać zabawek z papieru, lecz o to, aby bawić się mądrze i z rozwagą, dbając o swoje zdrowie i bezpieczeństwo.

Tematyka dotycząca znajomości zasad bezpieczeństwa jest aktualna, potrzebna i niezbędna już od przedszkola.

I. Charakterystyka programu.

Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa dzieciom stanowi podstawowe zadanie, przed którym stają rodzice i nauczyciele. Wraz z rozwojem dziecka i jego samodzielności trzeba szczególnie liczyć się z koniecznością wyposażania go w umiejętność przewidywania zagrożeń, unikania ich, a jeśli już istnieją - w zdolność radzenia sobie z trudną sytuacją.

Świadomość tego stała się inspiracją stworzenia niniejszego programu profilaktycznego.

Program "Przedszkolak w bezpiecznym świecie" ma na celu kształtowanie pozytywnych i bezpiecznych postaw, zachowań dzieci w wieku przedszkolnym w sytuacjach trudnych, zagrażających życiu lub zdrowiu. Dzieci w wieku przedszkolnym szybko i łatwo przyswajają wiedzę. Nie mają problemów z opanowaniem prostych zasad dotyczących bezpieczeństwa. Dzieci właśnie w tym wieku najbardziej narażone są na niebezpieczeństwa.

W "bezpiecznym świecie" wprowadza dzieci nauczyciel, który w towarzystwie strażaka, policjanta lub psychologa pomaga zrozumieć, czego powinny unikać i jak zachować się w sytuacji zagrożenia. Program może być realizowany od września do czerwca każdego roku szkolnego.

W obliczu istniejących zagrożeń problematyka bezpieczeństwa powinna być realizowana we współpracy z rodzicami. Co pewien czas do publicznej wiadomości docierają informacje o kolejnym, mniej lub bardziej tragicznym w skutkach wypadku, w którym uczestniczyło dziecko w wieku przedszkolnym. Informacje te zwykle na moment skupiają uwagę dorosłych i są źródłem wielu komentarzy, indywidualnych oskarżeń i opinii.

W celu zaangażowania w realizację programu rodziców, została opracowana tematyka spotkań ze specjalistami obejmująca najważniejsze obszary działań profilaktycznych:

1. Ochrona dzieci przed molestowaniem, wykorzystywaniem i przemocą - praktyczne informacje - spotkanie z kuratorem sądowym.

2. Prawa i obowiązki dziecka - rzecznik praw dziecka.

3. Kształcenie umiejętności wczesnego dostrzegania niepokojących objawów u dziecka - spotkanie z psychologiem i pedagogiem.

4. Pierwsza pomoc przedmedyczna - spotkanie z ratownikiem medycznym oraz lekarzem.

5. Dziecko w samochodzie - wykorzystywanie fotelików i pasów bezpieczeństwa oraz rozumienie potrzeby ich stosowania.

Myślą przewodnią tego programu jest takie zorganizowanie sytuacji, zajęć i zadań ,aby przedszkolaki poprzez aktywny udział mogły poznać sposoby radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia, a także ludzi, którzy im w tym pomogą.

Proponowany cykl zajęć promujący bezpieczne zachowanie, skierowany jest do dzieci i rodziców, a przeznaczony do realizacji w grupie 3-4-5-6 latków, wychowanków naszej placówki. Program ma charakter otwarty a jego treści mogą być rozszerzane i zmieniane w zależności od wieku i zainteresowań oraz dostosowane do grupy wiekowej.

Hasła programowe:

- 1. Bezpieczne dziecko w przedszkolu.*
- 2. Przedszkolak bezpieczny na drodze.*
- 3. Bawimy się bezpiecznie.*
- 4. Bezpieczeństwo w domu.*
- 5. Dzieci i osoby obce.*
- 6. Sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych.*

II. Celem głównym programu jest przygotowanie dziecka w wieku przedszkolnym do radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń.

a) Cele ogólne programu:

- wdrożenie dzieci w wieku przedszkolnym do stosowania zasad bezpieczeństwa poprzez ukazywanie źródeł powstawania sytuacji niebezpiecznych*
- kształtowanie u dzieci właściwych postaw w obliczu zagrożenia*
- uwrażliwienie dzieci na potrzebę zachowania bezpieczeństwa w sali, w domu, na spacerach i wycieczkach*

- *budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych*
- *kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie*
- *zapoznanie z przedstawicielami służb związanych z ochroną bezpieczeństwa i zdrowia*

b)Cele szczegółowe programu:

- *zaznajomienie przedszkolaków z rodzajami zagrożeń z jakimi mogą mieć do czynienia podczas zabawy w przedszkolu, na podwórku, w kontakcie z osobami nieznanymi z urządzeniami mechanicznymi, nad wodą, w lesie oraz w innym miejscu*
- *wyrabianie u dzieci właściwych postaw i reakcji w obliczu zagrożenia pożarowego oraz sytuacjach nietypowych takich jak: zagubienie w dużym skupisku ludzi, w mieście, podczas wycieczki czy spaceru*
- *kształtowanie postaw asertywnych w kontaktach z osobami obcymi i umiejętności reagowania w sytuacjach mogących narazić je na jakiegokolwiek niebezpieczeństwo*
- *zapoznanie z zasadami ruchu drogowego*
- *uświadomienie zagrożeń wobec środków chemicznych*
- *zapoznanie dzieci z zawodami takimi jak: policjant, lekarz, strażak, pielęgniarka*
- *zapoznanie dzieci z telefonami alarmowymi*

III. Formy i metody pracy.

A)Formy:

- 1. Spotkania dzieci z przedstawicielami zawodów takich jak strażak, policjant, lekarz, strażnik miejski, ratownik medyczny, psycholog w ramach bloków tematycznych.*
- 2. Nawiązanie współpracy z rodzicami i opiekunami dzieci, poprzez popołudniowe spotkania ze specjalistami prowadzone w formie pogadanek i prelekcji.*
- 3. Konkursy plastyczne związane z programem.*
- 4. Prowadzenie zajęć o bezpieczeństwie w formie zabaw i inscenizacji*
- 5. Nauka wierszy i piosenek o charakterze prewencyjnym.*
- 6. Wycieczki do Komendy Straży Pożarnej oraz Ośrodka Zdrowia.*
- 7. Zabawy i quizy na tematy prewencyjne organizowane podczas zajęć dydaktycznych.*
- 8. Publikowanie informacji o prowadzonych działaniach w ramach programu w gazetce przedszkolnej, na gazetce informacyjnej dla rodziców, na stronie*

internetowej przedszkola oraz umieszczenie fotografii w kronice przedszkolnej.

B) Metody aktywizujące:

1. Metody czynne:

- *samodzielnych doświadczeń*
- *kierowanie własną aktywnością*
- *zadań stawianych do wykonania*
- *ćwiczeń utrwalających*

2. Metody percepcyjne - obserwacja i pokaz zjawisk i czynności na których dziecko powinno skupić uwagę, osobisty przykład nauczyciela i rodzica jako wzór postępowania.

3. Metody słowne - rozwijające procesy poznawcze i poszerzające zasób wiadomości dziecka (objaśnienia, instrukcje).

4. Metody twórczego rozwiązywania problemów - pozwalają dzieciom łączyć wiedzę z doświadczeniem, dyskutować, wyrażać i uzasadniać własne poglądy oraz w sposób twórczy rozwiązywać problemy.

IV. Treści programowe i formy ich realizacji.

A. Rozwijanie umiejętności zapewniających bezpieczeństwo na terenie przedszkola.

Formy realizacji:

- *zapoznanie z pomieszczeniami przedszkola, zabawkami, sprzętami i sposobem korzystania z nich*
- *ustalenie zasad zachowania sprzyjających bezpieczeństwu, wspólne stworzenie "Kodeks przedszkolaka"*
- *ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów z rówieśnikami*
- *zapoznanie dzieci z pracownikami placówki, do których można zwrócić się o pomoc*
- *zawarcie kontraktu z grupą na początku roku szkolnego (lista praw i obowiązków)*

B. Zapoznanie z elementarnymi zasadami uczestnictwa w ruchu drogowym, kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw sprzyjających unikaniu różnego typu zagrożeń, kształtowanie postawy zaufania do pracowników policji.

Formy realizacji:

- *poznanie zasad przechodzenia przez jezdnię*
- *zapoznanie z pracą policjanta*

- *rozpoznawanie podstawowych znaków drogowych*
- *zapoznanie ze znaczeniem sygnalizatora świetlnego*
- *dokonywanie podziału znaków na ostrzegawcze, informacyjne, zakazu i nakazu*
- *kształtowanie umiejętności zwracania się o pomoc w sytuacjach zagrożenia, zaznajomienie z numerem policji 997 oraz pogotowia ratunkowego 999, straży pożarnej 998*
- *znaczenie odblasków*
- *stosowanie w praktyce zasad bezpieczeństwa poruszania się po chodniku, w trakcie jazdy rowerem lub na rolkach (w kasku ochronnym i ochraniaczach) samochodem (przewożenie dzieci w fotelikach), na przejściu dla pieszych.*
- **C. Bezpieczeństwo podczas zabawy.**

Formy realizacji:

- *nabywanie umiejętności zagospodarowywania czasu wolnego*
- *zapoznanie dzieci z sytuacjami będącymi zagrożeniem dla ich zdrowia i życia podczas zabaw na śniegu, na zamrzniętych stawach i jeziorach*
- *wdrożenie podstawowych zasad zachowania się podczas zabawy w lesie, nad wodą, na placu zabaw, podczas zabaw i zajęć w domu, na wycieczce*
- *nauka zachowania się w kontakcie z nieznanym zwierzęciem np.; psem.*

D. Jestem bezpieczny w domu

1. Przestrzeganie przez dzieci zakazu samowolnego korzystania z urządzeń elektrycznych.

Formy realizacji:

- *przestrzeganie zakazu korzystania z urządzeń elektrycznych podłączonych do sieci*
- *zapoznanie z urządzeniami elektrycznymi, ich wyglądem i budową*
- *przestrzeganie dzieci przed zabawą urządzeniami podłączonymi do prądu, bądź w gniazdku elektrycznym*
- *rozumienie zasad bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej*
- *kształtowanie pojęcia bezpieczeństwa związanego z wykorzystywaniem gazu.*

2. Zapoznanie z zasadami przeciwpożarowymi.

Wdrażanie do przestrzegania przez dzieci zakazu zabawy ogniem oraz skutków niedostosowania się do zasad bezpieczeństwa.

Formy realizacji:

- *poznanie przyczyn powstawania pożaru*
- *określanie zasad zachowania się w sytuacji zagrożenia pożarem w domu, w lesie, w najbliższym otoczeniu*

- *poznanie numerów telefonów alarmowych*
- *rozumienie konieczności przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej.*

3. Niebezpieczne przedmioty i substancje w moim domu.

Formy realizacji:

- *zapoznanie dzieci ze skutkami nieostrożnego posługiwania się ostrymi przedmiotami, spożywania nieznanymi substancjami grożącymi zatruciem organizmu, lekarstw, pokarmów nieznanego pochodzenia .*

E. Kształtowanie właściwych postaw wobec obcych.

Formy realizacji:

- *zachowanie odpowiedniej postawy wobec osób nieznanymi dziecku*
- *kształcenie umiejętności odmawiania, wyrażania swoich potrzeb, ograniczonego zaufania do ludzi*
- *kształtowanie umiejętności oceny sytuacji jako zagrażającej, oraz sposobu odmowy na różnego rodzaju propozycje od osób obcych*
- *zapoznanie z niebezpieczeństwami na jakie narażone są dzieci, na przykład: "zły dotyk", przemoc, agresja, oddalanie się od miejsca zamieszkania lub z terenu przedszkola*
- *kształtowanie potrzeby świadomego informowania rodziców przez dzieci o zaistniałej, niepokojącej sytuacji*
- *ukształtowanie nawyku stanowczego odpowiadania "nie" w sytuacjach budzących w dziecku niepokój.*

F. Zachowanie się w sytuacjach trudnych?

Formy realizacji:

- *nabywanie umiejętności zachowania się w sytuacji zagubienia się w mieście, poza domem, w dużym skupisku ludzkim*
- *nabywanie świadomości o konieczności proszenia o pomoc w nagłych sytuacjach*
- *wdrażanie do poprawnego przedstawiania się dziecka z imienia i nazwiska oraz podania adresu zamieszkania.*

V. Realizacja haseł zawartych w programie obejmować może różne formy:

- *własny warsztat pracy nauczyciela*

- *zabawy tematyczne*
- *obserwacja i pokaz*
- *działanie i doświadczanie dzieci*
- *przekaz słowny, literatura dziecięca*
- *przykład osobisty wychowawcy a także zapraszanych gości*
- *zadania stawiane do wykonania*
- *aktywność własna dzieci*
- *wycieczki*
- *zabawy ruchowe i z piosenką*
- *układanie puzzli*
- *organizowanie kącików tematycznych*
- *praca z tablicą demonstracyjną*
- *bajki, piosenki, wiersze, scenki dramatowe*
- *rozmowy w oparciu o treść historyjki obrazkowej, opowiadania z obrazkiem*
- *oglądanie i komentowanie filmów edukacyjnych*
- *zabawa w skojarzenia*
- *“burza mózgów” - Co by było , gdyby...?”*
- *ćwiczenia praktyczne (np.: bandażowanie ręki, naklejanie plastra przez dziecko)*
- *współpraca z przedstawicielami instytucji lub służb związanych z ochroną bezpieczeństwa życia i zdrowia: policjantem - na temat bezpiecznego poruszania się po drogach, ograniczonego zaufania do obcych, sposobów informowania o niebezpiecznym zdarzeniu; lekarzem lub pielęgniarką - na temat zapobiegania wypadkom domowym, profilaktyki chorób, prawidłowej postawy ciała; strażakiem - na temat przeciwdziałania bezmyślnym zabawom wodą, zapalnikami, urządzeniami elektrycznymi; psychologiem i pedagogiem - na temat zagrożeń ze strony dorosłych (“zły dotyk”).*

VI. Zadania do wykonania dla nauczycieli wdrażających program.

- 1. Opracowanie treści programu profilaktycznego.***
- 2. Zapoznanie członków Rady Pedagogicznej z założeniami programu oraz z proponowanymi działaniami.***
- 3. Współorganizowanie wycieczek oraz konkursów o charakterze prewencyjnym.***
- 4. Uwzględnienie w planach pracy oraz w planach współpracy z rodzicami zagadnień związanych z programem profilaktycznym.***
- 5. Wdrażanie treści programowych dotyczących bezpieczeństwa we wszystkich grupach wiekowych.***
- 6. Przygotowywanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli.***
- 7. Wykonywanie pomocy dydaktycznych do wykorzystania podczas zajęć o charakterze prewencyjnym.***
- 8. Odpowiedni dobór kart pracy i materiałów dydaktycznych zawierających***

treści programowe o bezpieczeństwie.

8. Nauka wierszy i piosenek związanych z omawianymi zagadnieniami programowymi.

9. Korzystanie z literatury metodycznej i merytorycznej do opracowywania scenariuszy zajęć.

VII. Formy prezentowania osiągnięć.

1. Wystawy fotograficzne “Galeria bezpiecznego przedszkolaka”.

2. Informacje o programie i osiągnięciach dzieci w gazetce “Przedszkolne wiadomości”.

3. Wystawy prac plastycznych.

4. Informacje o konkursach o tematyce dotyczącej bezpieczeństwa.

5. Wzmianki o programie na stronie internetowej naszej placówki.

6. Organizowanie quizów tematycznych z dziećmi.

7. Wzmianki w kronice przedszkolnej oraz na gazetce ściennej .

VII. Ewaluacja programu

Miernikiem efektywności programu są:

- ankiety dla rodziców i dzieci uczestniczących w programie*
- prace plastyczne wyłonione w wewnętrznych konkursach plastycznych*
- wyniki konkursów i quizów o charakterze prewencyjnym*

Ankieta dla dzieci 5-6 letnich

1. Podaj swoje imię i nazwisko

IX 2010.....

VI 2011.....

2. Podaj swój adres

IX 2010.....

VI 2011.....

3. Podaj numer telefonu

IX 2010.....

VI 2011.....

Domowy.....

Straży Pożarnej.....

Pogotowia Ratunkowego.....

Policji.....

4. Jak powinieneś zachowywać się w przedszkolu, by nie zrobić krzywdy sobie i innym?

.....

.....

.

5. Co możesz robić samodzielnie, a czego nie by uniknąć zagrożenia?

IX 2010 VI 2011

a) bawić się zabawkami.....

b) używać nożyczek, noży, ostrych przedmiotów.....

c) oglądać bajkę.....

d) rysować.....

e) bawić się odkurzaczem, mikserem.....

f) używać gazu.....

g) wychylać się przez okno.....

h) otwierać drzwi, gdy ktoś puka.....

i) pójść z osobą nieznaną na spacer.....

6. Co trzeba zrobić, aby bezpiecznie przejść przez jezdnię?

a) dziecko wie

IX 2010

VI 2011

b) dziecko nie wie

IX 2010

VI 2011

7. Co oznaczają kolory sygnalizatora świetlnego?

IX 2010

Zielony.....

Pomarańczowy.....

Czerwony.....

ANKIETA nr 1

Niniejsza ankieta jest anonimowa. Będzie ona służyć badaniu poziomu świadomości na temat bezpiecznej drogi dzieci do przedszkola. Uzyskane informacje wykorzystane zostaną do propagowania wiedzy o zasadach bezpieczeństwa dzieci. Aby zaznaczyć wybraną odpowiedź należy ją podkreślić.

1. Czy zapoznaje Pani/Pan swoje dziecko z zasadami ruchu drogowego ?

- tak
- nie
- czasami

2. Czy podczas spacerów lub wycieczek wyjaśnia Pani/Pan swojemu dziecku zasady poruszania się po jezdni?

- tak
- nie

3. Czy Pani/Pana zdaniem dziecko posiada jakąkolwiek wiedzę na temat znaczenia znaków drogowych ?

- tak
- nie
- nie wiem

4. Czy Pani/Pana dziecko rozpoznaje niektóre znaki drogowe i potrafi określić ich zastosowanie?

- tak

- raczej tak
- nie
- nie wiem

5. Czy Pani/Pana dziecko potrafi określić kształty (kwadrat, koło, prostokąt, trójkąt) i kolory znaków drogowych ?

- tak
- nie
- nie wiem
-

6. Czy wiedza posiadana przez dziecko pozwala mu na opisanie zasady działania sygnalizatora świetlnego ?

- tak

- nie
- nie wiem

7. Czy Państwa dziecko zna zasady przejścia przez skrzyżowanie z sygnalizacją świetlną?

- tak
- nie

8. Czy podczas rozmów z dzieckiem stara się Pani/Pan uzasadnić konieczność przestrzegania zasad ruchu drogowego w czasie korzystania z drogi ?

- tak
- nie

9. Czy Państwa dziecko zna zasady bezpiecznego zachowania się na drodze?

- tak
- nie

10. Czy Państwa dziecko posiada jakiegokolwiek informacje na temat zagrożeń zdrowia i życia związanych z podchodzeniem do pojazdów w ruchu ?

- tak
- nie

11. Czy w Pani/Pana opinii Wasze dziecko potrafi przewidzieć skutki nieprawidłowego zachowanie się na drodze?

- tak
- nie

12. Czy według Pana/Pani przedszkole powinno realizować program

„Bezpieczny świat przedszkolaka”?

- tak
- nie

13. Czego Państwa zdaniem dziecko powinno się nauczyć podczas takich zajęć?

(proszę podać najistotniejsze)

.....
.....
.....
.....

14. Czy mają Państwo propozycje w zakresie poruszanych zagadnień podczas takich zajęć? (proszę podać najistotniejsze)

.....
.....
.....
.....

ANKIETA nr 2

Niniejsza ankieta jest anonimowa. Będzie ona służyć badaniu poziomu świadomości na temat bezpieczeństwa dziecka w domu. Uzyskane informacje wykorzystane zostaną do propagowania wiedzy o zasadach bezpieczeństwa dzieci. Aby zaznaczyć wybraną odpowiedź należy ją podkreślić. (w miejscach wykropkowanych proszę udzielić własnej odpowiedzi)

1. Czy zachowanie Państwa dziecka umożliwia pozostawienie go samego w

domu?

- a) tak,
- b) nie
- c) nie zostaje samo

2. Czy w sytuacji, gdyby dziecko pozostaje samo w domu przestrzegają je Państwo przed ewentualnymi zagrożeniami?

- a) tak
- b) zawsze
- c) czasami
- d) nie

3. Co zrobi Pani/Pana dziecko, gdy obca osoba namawia je aby poczęstowało się cukierkami?

- a) poczęstuje się,
- b) nie weźmie cukierka , a o takim fakcie powie dorosłym
- c) odpowie, że nie rozmawia z nieznajomymi,
- d) poczęstuje się i będzie namawiać kolegów żeby zrobili to samo,
- e) nie weźmie ponieważ ma zabronione rozmawiać z obcymi.

4. Państwa dziecko zostaje samo w domu. Jak się zachowa, gdy ktoś obcy zapuka do drzwi?

- a) otworzy drzwi i zapyta o co chodzi,
- b) powie, że jesteś samo i nie może nikogo wpuszczać,
- c) lekko uchyli drzwi żeby zobaczyć kto puka.
- d) będzie obserwować przez wizjer i nie otworzy drzwi
- e) otworzy drzwi
- f) nie wiem

5. Proszę podkreślić zachowanie dziecka w przypadku pozostawienia go samego w domu (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- nie otwiera obcym,
- nie rozmawia przez telefon gdy jest samo w domu,
- nie bawi się:
  - wodą
  - prądem
  - gazem,
  - urządzeniami elektrycznymi,
- nie wychyla się przez okno,

- samo nie bierze lekarstw,
- nie układa piramid z krzeseł,
- nie wychodzi na balkon.

6. Czy Pani/Pan dziecko chętnie nawiązuje kontakty z obcymi?

- a) tak
- b) nie
- c) czasami

7. Czy podczas rozmów z dzieckiem starają się Państwo uzmysłwić mu zagrożenia wynikające z kontaktów z obcymi osobami?

- a) tak
- b) nie

8. Czy Pani/Pana zdaniem dziecko posiada jakąkolwiek wiedzę na temat wykorzystania jego zaufania przez obcych ludzi?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) nie
- d) nie wiem
- e) chyba nie

9. Czy Pani/Pana dziecko zdaje sobie sprawę z faktu, że osoby obce mogą stosować wobec niego przemoc ?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) nie

10. Czy Pani/Pana dziecko było karane przez Państwa w przypadku niestosowania się do poleceń, gdy zostawało samo w domu?

- a) tak
- b) raczej tak
- c) nie

11. Czy Pana/Pani zdaniem przedszkole powinno realizować program informujący dzieci o zasadach samotnego pobytu w domu i unikaniu kontaktów z osobami dla nich obcymi?

- a) tak

b) nie

12. Czego Państwa zdaniem dziecko powinno się nauczyć podczas takich zajęć?

(proszę podać najistotniejsze)

.....
.....
.....
.....

Dziękuję za wypełnienie niniejszej ankiety

ANKIETA nr 3

Niniejsza ankieta jest anonimowa. Będzie ona służyć badaniu poziomu świadomości na temat zasad bezpieczeństwa Państwa dziecka w miejscu zamieszkania i znajomości urządzeń elektrycznych. Uzyskane informacje wykorzystane zostaną do propagowania wiedzy o zasadach bezpieczeństwa dzieci. Aby zaznaczyć wybraną odpowiedź należy ją podkreślić.

1. Czy zapoznaje Pani/Pan swoje dziecko z zasadami bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych w domu ?

- tak
- nie
- czasami

2. Czy podczas korzystania z urządzeń domowych wyjaśnia Pani/Pan swojemu dziecku zasady ich bezpiecznego używania?

- tak
- nie

3. Czy Pani/Pana zdaniem dziecko posiada wiedzę na temat niewłaściwego użytkowania urządzeń domowych?

- tak
- raczej tak
- nie
- chyba nie

4. Czy Pani/Pana dziecko potrafi samodzielnie posługiwać się urządzeniami

domowymi (odkurzacz, kuchenka mikrofalowa, kuchenka gazowa, suszarka do włosów, telewizor, magnetowid, komputer) ?

- tak
- raczej tak
- nie
- nie ma takiej potrzeby

5. Czy Pani/Pana dziecko ma świadomość czym grozi samodzielne obsługiwane się prądem lub gazem?

- tak
- nie
- nie wiem

6. Czy wiedza dziecka na temat użytkowania urządzeń domowych pozwala Pani/Panu na pozostawianie go w domu samego?

- tak
- raczej tak
- nie
- dziecko nie zostaje samo w domu

7. Czy zdarzały się sytuacje ,w których dziecko samo korzystało z urządzeń elektrycznych?

- tak
- nie

8. Czy w czasie rozmów z dzieckiem stara się Pani/Pan uzasadnić konieczność przestrzegania zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych?

- tak
- raczej tak
- nie

9. Czy Państwa dziecko jest w stanie rozróżnić i wymienić zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania gazu, prądu, wody?

- tak
- nie

10. Czy Pana/Pani zdaniem dziecko umie korzystać z gniazdek elektrycznych i włączników prądu?

- tak
- nie

11. Czy w Pani/Pana opinii Wasze dziecko potrafi przewidzieć skutki niewłaściwego zachowania się podczas zabaw domowych z urządzeniami elektrycznymi?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie

12. Czy Wasze dziecko samodzielnie pyta o wszelkie użytkowane w domu urządzenia, czy też Państwo wyjaśniają działanie i budowę takich urządzeń?

.....

13. Czy według Pana/Pani przedszkole powinno realizować program „Bezpieczne urządzenia elektryczne w domu”

- tak
- nie

14. Czego Państwa zdaniem dziecko powinno się nauczyć podczas takich zajęć?

(proszę podać najistotniejsze)

.....
.....
.....
.....

15. Czy mają Państwo propozycje w zakresie poruszanych zagadnień podczas takich zajęć? *(proszę podać najistotniejsze)*

.....
.....
.....
.....

Dziękuję za wypełnienie niniejszej ankiety

